

Otroci s posebnimi potrebami v vrtcu

ZBORNIK

III. mednarodna strokovna konferenca
vzgojiteljev v vrtcih 2010

MiB d.o.o.

Kazalo

Edita Šelih

Uvod

Plenarna predavanja

Dr Lianne Hoogeveen

Social Emotional Consequences of Accelerating Gifted Students in the Netherlands 6

Dr Ljiljana Krneta

Psihološko - pedagoške pretpostavke vaspitno - obrazovnog rada djece sa posebnim potrebama 17

Jasna Arrigoni

Pogled na sustav predškolskog odgoja i naobrazbe Republike Hrvatske s posebnim osvrtom na djecu s posebnim potrebama 30

Doroteja Logar

Integracija otroka s posebnimi potrebami v prvo starostno obdobje v vrtcu 37

Božena Stritih

Razvijanje inkluzivnega modela vključevanja otrok s posebnimi potrebami v redne - večinske oddelke vrtca s prilagojenim izvajanjem programa in dodatno strokovno pomočjo 46

Janja Krautberger

Metoda funkcionalnega učenja pri predšolskem otroku 57

Helena Ule

Otroci in starši s posebnimi potrebami 66

Iz prakse

Marija Vučak

Individualizirani program 77

Martina Žnidaršič, Ksenija Korče

Dejavnosti za otroke s posebnimi potrebami 83

Ema Gale, Tatjana Bravhar

Vloga fizioterapevta v vrtcu 93

Janja Krautberger

Motorična delavnica 101

Mojca Buzeti

Dokumentiranje opravljenih individualiziranih dejavnosti pri izvajanju dodatne strokovne pomoči otrokom s posebnimi potrebami 107

Mag. Katarina Geršak

Zgodnja defektološka diagnostika - štetje predšolskih otrok 112

Barbara Sojar Koderman

Dnevna rutina in otroci s posebnimi potrebami v razvojnem oddelku 118

Marja Čad

Ustvarjalni pristopi za delo z otroki s posebnimi potrebami v vrtcu 124

Uvod

Tretja mednarodna strokovna konferenca za vzgojitelje, ki izčrpno skozi teoretične osnove v povezavi s praktičnimi strategijami, obravnava osrednjo tematiko in problematiko otrok s posebnimi potrebami, odpira in ponuja sveža znanja ter z novimi vidiki dela s tovrstnimi otroci ozavešča kvalitetnejši odnos do bolj kreativnih pristopov pri vsakdanjem delu z otroci s posebnimi potrebami.

V pričajučem zborniku, ki je nastal na osnovi predavanj in primerov iz prakse, lahko najdemo zacetke priročnika za pedagoge in lahko pripomore pri praktičnemu delu z otroci, saj nam avtorji razkrivajo svoje lastne in tudi precej inovativne didaktične predloge, s katerimi si pomagajo za še kvalitetnejše delo.

Zanimivo delo, ki ga strokovnjaki za delo z otroci s posebnimi potrebami na Nizozemskem izvajajo skozi sistem obravnave teh otrok, predstavi *Dr Lianne Hoogeveen*. Njeno raziskovalno delo na področju socialnih in čustvenih potreb nadarjenih in talentiranih osnovnošolskih otrok, izkazuje veliko potrebo po zgodnjem diagnosticiranju in upoštevanju otrokovih čustvenih in socialnih potreb v predšolskem obdobju.

Dr Liljana Krneta, samostojna raziskovalka iz Bosne in Hercegovine, je svoje strokovno raziskovanje usmerila na področje psihološko - pedagoških predpostavk pri vzgojno - izobraževalnem procesu pri otrocih s posebnimi potrebami, pri čemer precej izpostavlja komponento komunikacije v relacijah starši - otrok - pedagog - terapevt.

V predšolski vzgoji na Hrvaškem spoštujejo in udeležujejo pomembnost pluralizma pedagoških idej in usmerjenost na otroka v smislu raziskovanja otrokove integralne osebnosti ter upoštevanja potreb družine z otrokom s posebnimi potrebami, pri čemer izhajajo iz človečanskih izhodišč, kot je altruizem, sprejemanje (toleranca), empatija in kar zagovarja hrvaška profesorica *Jasna Arrigoni* v svojem predavanju o sistemu integracije in inkluzije otrok s posebnimi potrebami v predšolskem obdobju na Hrvaškem.

Delo z otroci s posebnimi potrebami v slovenskih vrtcih je sicer zakonsko opredeljeno z Zakonom o usmerjanju otrok s posebnimi potrebami, ki izhaja iz načela inkluzije, kar pomeni večji poudarek večplastnim vzgojno izobraževalnim potrebam posameznega otroka, pripravi individualiziranega

načrta ter dodatni strokovno pomoči, vendar se pomembnost vsakodnevnega dela z otroci s posebnimi potrebami v rednih oddelkih ne sme spregledati, saj ravno v teh okoljih - vzgojitelji/-ice poskušajo skozi lastno kreativnost, izhajajoč iz strokovnih predpostavk, otrokom omogočiti čimbolj kvalitetno bivanje in ustrezen vzgojno izobraževalni tretman, kamor je vključena tudi precejšnja vloga sodelovanja staršev. Vzgojitelji/-ice pri svojem vsakodnevem delu s tovrstnimi otroci raziskovalno in kreativno vzpostavljajo specifične strategije, ki pripomorejo k razvoju in spodbujanju motoričnih, senzornih, duševnih in intelektualnih potencialov ter nujne specifične dnevne rutine otroka s posebnimi potrebami. Pri tem se poslužujejo različnih zanimivih strategij bodisi za funkcionalno učenje bodisi za usposabljanje motorično kinestetičnih potencialov, na primer v specifični tako imenovani motorični delavnici, katere program je osnovan po učnih orodjih – način razmišljanja, reševanje problemov v prvih dveh letih otrokovega razvoja, itd. - ki so opredeljeni po razvojnih zakonitostih otroka. *Janja Krautberger* po lastni praksi natančno ponazori delo in postopke v motorični delavnici, kamor so vključeni otroci s posebnimi potrebami.

Delo z otroci s posebnimi potrebami ne obrodi globljih in daljnosežnih kvalitetnih sadov brez ustvarjalnih pristopov pri delu z njimi, s tem razlogom je konferenca precej praktično naravnana ter obogatena s primeri dobre prakse. *Marja Čad* predstavi izjemno zanimivo strategijo multisenzornega učenja v povezavi z brain gymom, elementi montessori pedagogike in taktilne integracije.

Zbornik je zbirka prispevkov, ki so teoretično in praktično preizkušeni in za katere upamo, da vam bodo primerna opora pri vašem strokovnem delu.

Edita Šelih